

Dziennik KRAJ wychodzi codziennie rano z wyjątkiem dni świątecznych. Numer pojedynczy w Krakowie i Lwowie kosztuje 5 centów.

Przedpłata wynosi:
rocznie kwart. mies.
w Krakowie . . . 12 złr. — 3 złr. — 1 złr.
w Austrii z przesyłką 16 „ 4 „ 1 „ 40.
w Niemczech . . . 12 tal. — 3 tal. — 1 tal.
w Francji . . . 80 fr. — 20 fr. — 7 fr.
w Serbii, Włoszech,
Rumunii i Szwajc. 48 fr. — 12 fr. — 4 fr.
w Turcji . . . 64 „ 16 „ 6 „
w Belgii . . . 56 „ 14 „ 5 „

KRAJ

Przedpłata przyjmuje Administracja dz. Kraj, urzędu pocztowe austriackie i zagraniczne, oraz niżej wymienione agencje.
Redakcja, Administracja i Ekspedycja miejscowa w Krakowie ul. Mikołajska 1. 435.
Listów niefrankowanych nie przyjmuje się. Reklamacje nieopieczętowane wolne od opłaty i uwzględnia się je tylko w terminie 8 dni. — Rękopisów nie zwraca się.

Cena ogłoszeń (inserterów).
w pierwszym umieszczeniu wiersz . . . 8 cnt.
w każdym następny umieszcz. wiersz 5 „
Stempel od każdorazowego umieszczenia 30 „
Ogłoszenia przyjmuje administracja i agencje

Agencje przyjmujące przedpłatę. W Krakowie: M. Dworski. Skład papieru Z. J. Wywiakowski, handel Wieruchowski. — We Lwowie: Księgarnia Gubrynowicza i Szmidta.
Agencje przyjmujące ogłoszenia. W Krakowie: Marjan Dworski. — We Lwowie: Agencja dzienników A. J. Piątkowski. — W Tarnowie: Księgarnia Gazydy. — W Wiedniu: B. Wołowski Administrateur de la Gazette des Etrangers, Wien Kolovratring 9. — Hasenstein & Vogler, Neuer Markt Nr. 11. — Oppelik, Wolzeile Nr. 22. — Rudolf Mosse, Seilerstätte Nr. 2. — Filip Löb, biuro anonsów, Wolzeile Nr. 2. — W Pradze: Ferdinandsstrasse Nr. 33. — W Berlinie, Monachjum, Zurychu i St. Gallen: Rudolf Mosse München, Winder achse gasse, 3. — W Hamburgu, Frankfurt nad Menem, Berlinie i Lipsku, Bazylei, Zurychu, St. Gallen, Genewie i Sztutgardzie: Hasenstein & Vogler. — W Paryżu: Księgarnia Władysława Mickiewicza „Librairie de Luxembourg rue de Tournon 16.“

Ogłoszenie przedpłaty na „Kraj“.

Cena W Krakowie: w Austrii:
prenumeraty: z przesyłką pocztową
od 1 lip. do 30 wrz. złr. 3 — złr. 4
od 1 lip. do 31 grud. „ 6 — „ 8

W przyszłym kwartale w dodatku poświęconym drukować będziemy bardzo zajmujące opowiadanie **Berlicza Sasa** pod tytułem:

MOSKWA.

Najdogodniej i najtaniej przesyłać można prenumeratę za pomocą przekazów pocztowych.

Kraków 5 lipca.

Koruna czeska, dziennik wychodzący w Kollinie, przyznaje się, że dobrzeby zrobili przywódcy czeskiej opozycji, gdyby za ministerstwa Potockiego pogodzili się byli z Polakami. Wyznanie to ze wszech miar zasługuje na uwagę, gdyż dowodzi, że w Czechach zaczyna się upowszechniać na dobre myśl połączenia w jedną całość sił słowiańskich dla oparcia się Niemcom. *Koruna czeska* mówi następnie, że kiedy Potocki stał u steru rządu, Czesi wyglądali pomocy z zagranicy, — z kąd? łatwo się domyśleć. Balamutne to głosy z Rossji ludziły Czechów nadzieją jakiegoś poparcia w ich walce przeciw żywiołowi niemieckiemu, zachęcając oraz do opozycji całkiem odosobnionej, bez związku z innymi ludami słowiańskimi, a szczególnie z Polakami, którzy zdaniem tych mniemanych przyjaciół czeskiego narodu zawsze byli odstępcami słowiańszczyzny. Lecz głosy te dziś po części zamilkły, po części zaś obietnice poparcia, choćby nawet tylko moralnego, okazały się płonnymi. Wyglądanie pomocy od Rossji jest pustą mrzonką, jeżeli nie jest zdradą kraju, i dla Czechów nie ma innej drogi, jak stać wiernie przy czynnej opozycji wszystkich żywiołów antycentralistycznych.

W Peszcie coraz bardziej się upowszechniają pogłoski o utworzeniu stronnictwa, złożonego z deakistów i członków lewicy. Mówią nawet o wstąpieniu Kolomana Tiszy do ministerstwa. Organ deakistowski *Reform* donosi, że za ponownym zebraniem się sejm nastąpią także inne zmiany w gabinecie w duchu owego stronnictwa połączonego. *Pest. Lloyd* bardzo słabo odpiera wiadomość *Reformy*; nie zaprzecza temu bynajmniej, że się przygotowuje połączenie deakistów z lewicą, lecz sądzi, że wiadomość o ministerstwie Tiszy jest przedwczesną.

Z Wersalu nie ma żadnych ważnych wiadomości, a więc i to zwraca uwagę publiczną, że we wtorek Thiers ukazał się w zgromadzeniu narodowym i spędził tam pół godziny. Otaczali go Barthélemy St. Hilaire, Leon Say, Paweł Rémusat i admirał Pothuan. Uważano, że Thiers serdecznie uściśnął rękę Gambetty. Dzienniki bonapartystowskie wystąpiły z wyraźnym oświadczeniem, że jedną tylko prawowitość uznają, t. j. syna cesarzowej Eugenji. Ministerstwo Brogliego jest w wielkim kłopotcie z powodu zuchwalstwa dawnych swoich sprzymierzeńców.

Polepszenie zdrowia papieża nie jest długotrwałe, i dla tego kwestja konklawy ciągle jest poruszana. Mówią, że Antonelli sprzyja kardynałowi Riario Sforza, arcybiskupowi Neapolitańskiemu, za którym również oświadcza się gabinet wersalski, gdyż arcybiskup jest gorącym zwolennikiem Burbonów, całkiem oddany jezuitom i wierzy w syllabus, jak w pismo święte. Domniemana lista ministrów włoskich nie zawiera w sobie nic pewnego: Vis-

conti-Venosta wzbrania się pozostać przy tece spraw zagranicznych, chociaż podobno Lanza namawiał go do przyjęcia jej z ręki Minghetti'ego.

W prowincjach hiszpańskich nie ustają zaburzenia. Ażeby uniknąć starcia z motłochem w Sewilli, wojska rządowe opuściły miasto. Szczególna metoda bronienia spokojnych obywateli od gwałtów! Karliści wypuszczają wszystkich jeńców republikańskich na wolność — na ziemię francuską. Ci, którzy z karlistami się nie połączyli, zostali internowani w Bajonnie.

Podziwienie, z jakim pisma rosyjskie mówią o wytrwałości i odwadze wojska, które Chiwę zdobyło, jest całkiem uzasadnione. Absolutyzm rosyjski zawsze miał lepsze sługi, niżeli na to zasługuje. Z powodu zagarnięcia chaństwa chiwańskiego *Głos* mówi: „Zadanie naszych żołnierzy jest skończone; teraz rozpocznie się misja cywilizacyjna, a zatem Rossja winna zatrzymać Chiwę na zawsze.“ *Morning Post* zaś, opierając się na wiadomościach półurzędowych, donosi, że gabinet petersburski zaraz po zdobyciu Chiwy na nowo zapewnił rząd angielski, iż zamiarem Rossji nie jest wzięcie chaństwa w posiadanie wieczyste.

Korespondencje „Kraju“.

Lwów 4 lipca.

C. [Sekwestr kolei czerniowieckiej — p. Smolka w załotach — aljans żydowsko-ruski.]

Jeden z tutejszych dzienników, zwykle dobrze poinformowany, donosił był przed kilkoma dniami o zniesieniu sekwestru kolei czerniowieckiej, lecz zaraz znalazł się drugi dziennik, który tej wiadomości zaprzeczył, dodając, że pogłoska ta wyszła z Wiednia i puszczoną była na wiatr, w jakim jednak celu tego nie wie. Otóż mogę na podstawie autentycznych także z Wiednia nadeszłych informacji zapewnić, że sekwestr kolei czerniowieckiej w przyszłym miesiącu a najdalej z końcem września faktycznie istnieć przestanie. Ministerstwo bowiem uważając misję swoją w sprawie tej o tyle za skończoną, że już nic więcej zrobić w niej nie można — postanowiło wrócić do zarząd kolei tym, do których on legalnie zawsze należy. W sprawie tej odbyć się nawet miała konferencja, na której stanowczo zdecydowanem być miało zniesienie sekwestru, któreby też dziś już może było faktem dokonany, gdyby nie sam sekwestrator, który miał nie wiem już z jakiego powodu zażądać odroczenia tego zniesienia na czas najmniej trzech miesięcy.

Prócz powyższej wiadomości nie mógłbym wam dziś rzeczywiście nic nowego donieść, gdyby nie szczególny wypadek, który mi się wczoraj wydarzył, i który mi odświeżył tak ważną tajemnicę, że byłoby grzechem, gdybym się z nią nie zwierzył przed wami. W pewnym miejscu, którego nie wymieniam, wpadł mi w ręce wczorajszy numer *Słowa*, z którego dowiedziałem się istotnie wielce skandalicznych rzeczy o jednym z naszych najzasłużniejszych patriotów. Wyczytałem bowiem we wstępnym artykule tego organu moskalofilów, że p. Smolka unieżył się do Rusi — i to z takim młodzieńczym ogniem, że napisał nawet broszurę o uстроju federacyjnym, w którymby wszystkie plemiona słowiańskie pod berłem austriackim będące, a więc Polacy obok Rusinów itd., znalazły raj prawdziwy, i że broszurę tę kosztowno swoim wydrukował i w tysiącach egzemplarzy po kraju rozpowszechnić kazał. Wprawdzie autor tej broszury ukrył się pod pseudonimem „Zagórny“, ale to nie przeszkadza by-

najmniej *Słowu* twierdzić, że jest nim p. Smolka i zaręczać, że broszura owa z polskiego jest tłumaczoną.

Przeciw tej kalumnii rzuconej przez *Słowo*, muszę dra Smolkę wziąć w obrońę. Kto zna tego męża, a znać go winien kraj cały, ten przyzna, że jest za nadto rozsądnym politykiem, aby teraz dopiero kokietować z tym, kto już od wieków jest z nami skojarzony. Byłaby to praca zupełnie zbyteczna. Ruś jest od wieków tak silnemi bo przyrodzonemi węzłami z nami połączoną, że jakichś nowych węzłów tu już nie potrzeba, — i dlatego też nie można nawet przypuszczać, aby taki mąż, jak Smolka, chciał pisać traktaty o sposobie dokonania czegoś, co już jest dawno faktem dokonanym. Mogę zresztą zapewnić *Słowo*, że p. Smolka, gdyby już rzeczywiście chciał o federacji, napisałby niezawodnie coś mądrzejszego od owej broszury Za górno, którego prawdziwe nazwisko znane mi zresztą bardzo dobrze; ale skoro autor chce być nieznanym, więc postąpiłbym niegodziwie, gdybym go przed *Słowem* wymieniał.

Lecz nie tylko Polacy ale i żydzi nawet, a to żydzi „Szomera“, kokietują z Rusią. Opowiadano mi wczoraj jako rzecz pewną, że kilku członków komitetu żydowskiego postanowiło na własną rękę iść przy wyborach z Rusinami *Słowa* czyli ruskimi, i w tym celu mieli już poczynić kroki do sprowadzenia porozumienia między sobą. Rokowania dzieją się po za plecami komitetu żydowskiego, który raz podobno interpelowany, co o tem porozumieniu sądzi, z oburzeniem myśl tę odsunął. Może tam zresztą nie było tyle oburzenia, co zmysłu praktycznego, bo istotnie pojąć nie można, jaką korzyść odnieśliby żydzi z takiego aljansu. Wszakże tam, gdzie żydzi istotnie mogą mieć jakieś takie widoki powodzenia przy wyborach, po miasteczkach mianowicie, tam przecie tak zwani „ruscy“ tak są nieliczni, że żydom żadnego ekwiwalentu dać nie mogą, za usługę, jakąby im żydzi gdzieindziej może wyświadczyć mogli? Aljans taki miasto żydom pomódz, skompromitowałby ich do reszty nie tylko w oczach naszych, ale i w oczach najlepszych ich przyjaciół — centralistów wiedeńskich; dlatego też w doświadczenie do skutku takiego aljansu trudno nam uwierzyć.

Wiedeń 4 lipca.

„Kraje i ludy Austrii“ — słowa to wypowiedziane w toaście przez cesarza — niemiecką stały się nagle przedmiotem sporu między centralistyczną a federalistyczną prasą. Ta ostatnia widzi w słowach tych użytych przez dostojnego gościa na dworze wiedeńskim delikatną dyplomatyczną wskazówkę, że cesarstwo niemieckie nie zapomniało jeszcze polityki, której w r. 1866 chwycił się chciał Prusy wydając odezwę do „wielkiego narodu czeskiego“ i łącząc się z Węgrami. „Prusy w Austrii widzą tylko kraje i narody w skład monarchji wchodzące“ — woła prasa federalistyczna a wobec głosów tych biorących sobie za temat toast cesarzowej, prasa centralistyczna jest w niejaki ambarasie. — „Nowa Presse“ powiada, że centraliści nigdy nie ignorowali krajów i ludów Austrii, ale tylko żądali, aby te kraje i ludy wysyłały reprezentantów swych do wspólnego parlamentu.

Zapisać jednak tu należy jako rzecz charakterystyczną, że ile razy teraz mo-
wa jest o przyszłej radzie państwa, ton centralistów nie bywa więcej nastrojonym na nutę tryumfalną. Stracili oni w ostatnim czasie tę pewność siebie i ufność w własne siły, którą mieli zaraz-

po uchwaleniu ustawy o wyborach bezpośrednich.

„Centraliści“ nie żądają nic innego — powiada „Nowa Presse“ — jak tylko aby te kraje i ludy weszły do rady państwa, ryzykując nawet przez to wejście ich do rady państwa nie zostały w mniejszości. Niechaj kraje i ludy Austrii szukają i znajdują należne sobie stanowisko w radzie państwa: centraliści dumni będą z tego, że byli twórcami tego dzieła prawnopolitycznego, w którym kraje te i ludy wspólny znalazły grunt.

Jest to w każdym razie już nie małej wagi rzecz, że organ centralistów obawia się klęski Niemców w przyszłej radzie państwa. Usposobienie to jest bezwątpnie już skutkiem rozterek i walk wewnętrznych w obozie centralistów a powinno być tem silniejszym bodźcem dla przeciwnego obozu do brania udziału w radzie państwa.

Ze Lwowa donoszą do tutejszych dzienników o programie akcji tamtejszego komitetu żydowskiego. Według tych doniesień, miały się już zorganizować komitety wyborcze żydowskie po wszystkich miastach Galicji a nawet i w Krakowie. Musicie lepij wiedzieć jak się rzeczy mają, ale dopóki w prasie polskiej o tych komitetach nie będzie bliższych szczegółów z wymienieniem nazw, wolno przypuszczać, że doniesienia te są rodzajem „szwindlu“ wyborczego. (W Krakowie nie wiemy nic o takim komitecie żydowskim. Prosimy korespondentów wiedeńskich o wymienienie nazwisk! przyp. red.).

Zwracam także uwagę waszą na korespondencję „ze wschodniej Galicji“ w dzisiejszej *Nowej Presse*. Zawiera ona doniesienie rad powiatowych i ich marszałków, że się wdają w agitację wyborczą; jak gdyby wdawanie się takie było rzeczą zakazaną a nie poprostu wypelnieniem obowiązku obywatelskiego! Niezręczny korespondent ni mniej ni więcej, jak tylko wzywa rząd, aby zniósł „te ogniska agitacji“.

Na dworcu tutejszym robią już przygotowania na przyjęcie szacha perskiego, a poseł austriacki u wysokiej Porty otrzymał polecenie zaproszenia także sułtana na wystawę wiedeńską, z którego to polecenia onegday się wywiązał.

Będą więc na wystawie wiedeńskiej po monarchach północy i zachodu i mocarze wschodu — ale cóż za korzyść z tego dla Austrii, co za pożytek z tych świetnych przyjmowań dla „krajów i ludów“, na których powodzenie wznosił toast cesarzowa Niemiec?

Warszawa. Chociaż najwyższy zakład naukowy istnieje w Warszawie już od lat jedenastu, jednak dotychczas dziennikarstwo miejscowe nie zastanowiło się ani nad jego znaczeniem ani nad stosunkiem do ludności miejscowej.

Przynajmniej o ile nam wiadomo dotychczas zachowywano w tym względzie głębokie milczenie, chociaż uwagi nad zadaniem uniwersytetu w naszym kraju względnie do jego potrzeb i dzisiejszych stosunków wielceby się przydały jak rodzicom, tak i młodzieży, nieraz po ukończeniu gimnazjum niemogącej się zdecydować nad wyborem wydziału. *Gazeta Polska* pierwsza przerwała to milczenie i zamieściła w tym przedmiocie artykuł pierwszy, w którym ogranicza się na ogólnych uwagach, odkładając szczegółowe uwagi do dalszych artykułów. *Gazeta P.* oddaje naszemu społeczeństwu słuszną, iż należycie oceniło korzyść wynikającą dla mieszkańców królestwa z założenia uniwersytetu. Najlepszym tego dowodem może służyć wielka ilość słuchaczy uniwersytetu, zwłaszcza, że z bardzo małym wyjątkiem wszyscy są rodem

z Królestwa. Rząd rossyjski bowiem do tychczas stawia bardzo wiele przeszkód Litwinom lub Rusinom przybywającym na uniwersytet warszawski. Największa ilość słuchaczy dochodziła 1300, a najmniejsza 946. Zmniejszenie się ich liczby w latach ostatnich głównie należy przypisać znacznej opłacie rocznej (50 rsr.), która istotnie przy naszym ubóstwie dzisiejszym jest bardzo znaczną.

Trzeba oddać zupełną słusność ludności królestwa, że jak główną szkołę tak i dzisiejszy uniwersytet otaczała największa sympatja.

Prelekcje, zabawy, koncerty urządzone na korzyść ubogiej młodzieży zawsze zgromadzały liczną publiczność nie tylko w samej Warszawie, lecz i na prowincji, aby dać jej środki do dalszego kształcenia się. Młodzież ta istotnie nie zawiodła oczekiwania kraju. Od czasu bowiem istnienia wyższego zakładu naukowego w murach Warszawy, postępowanie jej zawsze było ze wszelkich miar godnym pochwały. Pod względem moralnym prowadzenie się młodzieży było wzorowem, i w ciągu jedynastu lat nie słychać było o żadnym wypadku gorszącym lub jakimkolwiek skandalu bądź w mieście, bądź w gmachu uniwersyteckim, w któryby młodzież ucząca się była włączona. Pod tym względem uniwersytet warszawski korzystnie się wyróżnia od innych uniwersytetów, których kroniki skandalów są tak obfite. Co się tyczy podniesienia stanu oświaty w ludności, to wpływ uniwersytetu jest aż nadto widocznym. We wszystkich zawodach publicznych można napotkać wielu zdolnych i pracowitych ludzi, którzy się kształcili w szkole głównej lub uniwersytecie. Iluż to wychowanców tego zakładu pracuje dziś na polu nauki i literatury, a wielu z nich potrafiło zjednać głośne imię w kraju. Cały ten ruch literacki w Królestwie, jaki od lat kilku coraz silniej się objawia, głównie podsyca się młodemi siłami wychowanców wydziału literackiego. W skład redakcji czasopism powstałych w ostatnich czasach, wchodzi przeważnie wychowanec b. szkoły głównej lub uniwersytetu. W ogólnym ruchu najmniej dotychczas uwidoczniły się zasługi wydziału matematyczno-fizycznego, albowiem chcąc zużytkować wiadomości tam nabyte, potrzeba je jeszcze uzupełnić na innej drodze; wydział ten sam przez się nie może przysposobić do zawodu praktycznego, a wyższego zakładu technicznego Królestwo nie posiada.

Z wydziałów najliczniej są uczęszczane prawni i lekarski, potem matematyczno-fizyczny a najmniej filologiczno-historyczny. Na tym ostatnim w r. 71/72 było zaledwie 38 słuchaczy, podczas gdy prawny liczył 262, lekarski 384. W pierwszych latach liczba prawników była największą i stanowiła prawie połowę wszystkich słuchaczy, lecz ostatnimi czasy młodzież zaczęła się więcej gnać do wydziału lekarskiego.

Kilka osób ma zamiar założyć w Lublinie gimnazjum z funduszów prywatnych, jeżeli rząd na to pozwoli. Istniejące tam zakłady są tak przepełnione, że władze szkolne z tego powodu wręcz odmawiają przyjęcia.

W Kielcach ostatnimi czasy zrobiono bardzo wiele dla dobroczynności publicznej. — Przedstawieniami amatorskimi, odczytami, loterją fantową, zebrano znaczną sumkę, z której pewną część oddano na korzyść kolonii dla małoletnich przestępców, reszta zaś na osady rolne i stypendjum imienia Kopernika. Przy tej sposobności korespondent kielecki do *Gazety Polskiej* narzeka na zbyt w strojach kobiecych. „Do czego nas doprowadzi to wynoszenie się nad stan i co się roi po tych główkach, trudno zrozumieć; czasy złowienia węża na sutą turniurę dawno już minęły”. „Tę chęć błyszczenia, setki kobiet opłaca nieraz krwawo zapracowanym groszem, gdy z drugiej strony żadne objawy zubożenia wiedzy nie dają się w nich widzieć. Dowodem odczyty”. Projekt rozszerzenia miasta Kiele przez dodanie nowej dzielnicy z szerokimi ulicami i rynkiem, zjedną już sankcję władzy.

Kronika potoczna i rozmaitości.

Kraków, 5 lipca.

Popisy publiczne. — W poniedziałek i wtorek t. j. dnia 7 i 8 lipca, odbędą się popisy publiczne: w szkole żeńskiej 5-klasowej na Podwalu, a we wtorek d. 8 lipca w szkołce

tow. dobroczynności u Kołetek, i w szkole mekkiej izraelskiej na Kazimierzu w ratuszu.

Klasyfikacja uczniów gimnazjum Nowodworskiego (św. Anny) przy końcu roku szkolnego 1873: (Ciąg dalszy).

Klasa IV A.

Uczniów wpisanych 35, z tych otrzymali: Stopień pierwszy z odznaczeniem: 1. Świerż Szczęsny. 2. Grzybczyk Józef. 3. Kozłowski Władysław.

Stopień pierwszy: 4. Brzozowski Ksawery. 5. Iwaszkiewicz Marjan. 6. Odrzywolski Bol. 7. Grzybowski Szczęsny. 8. Starzewski Tad. 9. Sponer Wiktor. 10. Józefczyk Tadeusz. 11. Czyrniański Julian. 12. Zieliński Walery. 13. Mitschka Tadeusz. 14. Gostomski Stan. 15. Hłakowicz Tadeusz. 16. Sosin Franciszek.

Poprawiać będzie egzamin z poszczególnych przedmiotów po wakacjach 4-ch, odmówiono postępu 3, w ciągu roku opuściło szkołę 12.

Klasa IV B.

Uczniów wpisanych 27, z tych otrzymali: Stopień pierwszy z odznaczeniem: 1. Bieński Jan. 2. Nomysłowski Aleks. 3. Ormianin Tomasz.

Stopień pierwszy: 4. Kucharski Juliusz Cesar. 5. Otto Henryk. 6. Kurdziołek Tomasz. 7. Lapiński Woj. 8. Weislo Andrzej. 9. Gońka Andrzej. 10. Cieślak Michał. 11. Krzyżanowski Józef. 22. Walewski Julian. 23. Wiśniowski Stanisław.

Poprawiać będzie egzamin z poszczególnych przedmiotów po wakacjach 3-ch, odmówiono postępu 6-ciu, w ciągu roku opuściło szkołę 5-ciu. (D. c. n.)

Klasyfikacja uczniów gimnazjum św. Józefa przy końcu roku szkolnego 1873: (Ciąg dalszy).

Klasa IV A.

Uczniów wpisanych 31, z tych otrzymali: Stopień pierwszy z odznaczeniem: 1. Trzebiszki Rudolf. 2. Horązak Maciej. 3. Szantoch Rudolf. 4. Felkel Zygm. 5. Müller Ryszard.

Stopień pierwszy: 6. Gromnicki Jan. 7. Słomnicki Bernard. 8. Szlichtyng Alfred. 9. Popiel Florjan. 10. Krupa Michał. 11. Markowicz Izaak. 12. Ostaszewski Teofil. 13. Drozdowski Karol. 14. Pirożek Konst. 15. Reichman Wilhelm. 16. Moszkowski Józef.

Do powtórnego egzaminu z jednego przedmiotu pozwolono przystąpić po wakacjach 2, świadectwo II stopnia otrzymało 3, III stopnia 4-ch, umarł 1, opuściło szkołę 5-ciu.

Klasa IV B.

Uczniów wpisanych 25, z tych otrzymali: Stopień pierwszy z odznaczeniem: 1. Dadler. 2. Kucharski Józef. 3. Blonarowicz. Stopień pierwszy: 4. Nazimek. 5. Marfiak. 6. Rothblum. 7. Wyrwalski. 8. Karczewski. 9. Zięba. 10. Ządek. 11. Kozak. 12. Głód. 13. Nawratil. 14. Japoł.

Uczniów 5-ciu może poprawić po wakacjach niedostateczny postęp z jednego przedmiotu, 6-ciu nie otrzymało promocji. (C. d. n.)

Akademja umiejętności w Krakowie, otrzymała w darze od swego wice-protektora hr. Alfreda Potockiego 5000 zł., jako zasiłek funduszu zakładowego.

Ustawa o miejscowych i okręgowych władzach nadzorczych, otrzymała już sankcję cesarską.

Prokuratorja rządowa krakowska skonfiskowała dzisiaj nr. 13 pisma ludowego *Zagroda*, podobno za artykuł wstępny.

Z sądu karnego. — W poniedziałek dnia 7 b. m. odbędzie się w tutejszym sądzie karnym następujące ostateczne rozprawy: Jana Madeja o kradzież, Ludwika Oktawowicza o kradzież, Józefa Barona o kradzież, Piotra i Franciszka Pikutów o kradzież.

Teatr. — Jutro w niedzielę przedstawioną będzie na dochód znakomitej artystki i śpiewaczki pani H. Majeranowskiej, bawiącej jako gość na naszej scenie, najlepsza operetka Offenbacha p. t. „Urlop po capistrzyku”. Pani Majeranowska jest obecnie jedyną w Polsce artystką do operetek Offenbacha, jak dała tego dowody w „Sinobrodym”, stworzywszy niezrównany typ Blouety i Gabrieli w „Życiu paryzkim”. Pan Rapacki weźmie udział w tem przedstawieniu i odegra na powszechne żądanie „Hansa Jurge”.

Stowarzyszenie „Postęp” przeniosło się z dotychczasowego lokalu do domu narożnego przy ulicy Wiślniej i Gołębiej, I piętro.

„Gwiazda” krakowska. — Dnia 29 czerwca b. p. po odprawionem nabożeństwie w kościele X. X. Pijarów i stosownej przemowie X. Adama Słotwińskiego, zgromadzili się członkowie stowarzyszenia „Gwiazda” na walne zebranie, w celu ostatecznego ukonstytuowania stowarzyszenia na podstawie zmienionych statutow. Stosownie do powziętych na tym zebraniu uchwał, dotychczasowy wydział zostaje upoważnionym do zarządzenia w czasie od 1 lipca r. b. do dnia 1 stycznia 1874 z pojedynczych w stowarzyszeniu reprezentowanych kor-

poracyj wyboru wydziałowych, którzy począwszy od dnia wyboru i przez następny r. 1874 obowiązali zarządzać sprawować mają; uchwała ta walne zebranie upoważnia zarazem wydział jakoteż i przez wydział tymczasowo wybraną dyrekcję do prowadzenia zarządu stowarzyszenia do końca roku bieżącego. Zamiast dotychczasowej miesięcznej wkładki 30 ct. stosownie do postanowień nowym statutem objętych, opłacać mają rzeczywici członkowie 15 ct. tygodniowo t. j. po 5 ct. do każdego z trzech funduszy stowarzyszenia, mianowicie: na fundusz zaliczkowy, fundusz zapomogowy i fundusz rezerwowy. Po dwumiesięcznym należeniu do stowarzyszenia nabywają członkowie prawa do bezpowrotnej zapomogi 4 zł. tygodniowo w razie choroby.

W każdą niedzielę od godziny 3 do 4 udziela w stowarzyszeniu nauki rysunków p. Maksymilian Cereha.

X. Adam Słotwiński, pijar, zostawszy reskryptem konsystorza krakowskiego upoważnionym do kierowania stowarzyszeniem pod względem religijno-moralnym rozpocznie wykłady w przyszłym tygodniu po przeprowadzeniu stowarzyszenia do nowego lokalu przy ulicy Sławkowskiej w realności p. Sznajdra.

Obecny skład zarządu: a) wydział: pp. prof. Antoni Kamiński prezes, Zygmunt Sławiński, J. Tyrkowski, Oleak Jakób, K. Stojanowski, Cybulski Maciej, W. Graff, Fijałkowski wydziałowi; b) dyrekcja: pp. S. Erasmus dyrektor, Ant. Markiewicz senior, F. Głowacki sekretarz, F. Baliński skarbnik, Antoni Pietrzak kontroler, S. Kąkell bibliotekarz.

Księgarnia nakładowa Himelblaua wydała świeżo dwie specjalności krakowskie: Poezje ulubionego w Krakowie poety Edmunda Wasilewskiego i poezje Wincentego Pola z elukubracjami anti-bezwyznaniowemi Lucjana Siemińskiego.

Nieoszacowany ten Himelblau!

Brak nowego kompletnego wydania poezji Wasilewskiego dawno już czuć się dawał, brak elukubracji anti-bezwyznaniowych p. Siemińskiego wprawdzie nie bardzo czuć się dawał, ale natomiast autologję poezji Wincentego Pola z przyjemnością witamy. Mogłoby się wprawdzie przy wydaniu tych poezji obejść bez wycieczek na „pewien organ demagogiczno-bezwyznaniowy”, ale to już trudno!

Za nadto nęcają jest to rzecz piec pieczeń swoją osobisto-polemiczną przy ogniu poezji wielkich poetów. Zresztą p. Siemiński oddaje tylko piękne za nadobne. Jeżeli p. Stefanowi Buszczyńskiemu wolno było w *Kraju* w rozprawce o Polu przytoczyć list poety, w którym tenże dziwi się z kąd się wzięło „że w Krakowie tylu Stańczyków z tego miotu staje w poprzek polskiego świata” — dla czegożby p. Siemiński nie miał sobie pozwolić polemiczki z takim „demagogiem bezwyznaniowym” jakim jest p. Stefan Buszczyński.

Jest to już taki los wielkich poetów, że nakoło świętych płomieni ich poezji, krytycy wyprawiają różnorakie harce swoje.

Niemniej jednak księgarni Himelblaua za wydanie zbioru poezji Pola jesteśmy bardzo wdzięczni.

*** Uzdolniony rzeźbiarz Kurzawa**, o którym już nieraz pisaliśmy, wykończy w glinie posąg genjusza rozwiązującego swoje skrzydła. Genjusz przysiadł na skale, rozrywa więzy krępujące lot jego, a twarz zwrócona w górę i oczy patrzy już bystro na te wyżyny, na które wzbija się za chwilę. Figura ta ma wiele praktycznej siły i artystycznego wykonania.

*** Rzeźbiarz Trembecki**, którego wdzięczne grupy: „Górala z góralką” i „Wiesława z Haliną” towarzystwo sztuk pięknych rozpowszechniło w licznych odlewach, wykonał teraz w kamieniu kilka figur świętych i odesłał takowe na miejsce przeznaczenia do Kalwarji Paławskiej za Przemyśl.

*** Łazienki męskie** istniejące od lat kilku z tamtej strony Wisły pod Zamkiem nie dostały jeszcze na ten rok pozwolenia na otwarcie. Pozwolenie należy do rady wielickiej, która nie wiadomo z jakiego powodu zwleka je; być może, że czyni to w skutek skarg prywatnych i po dziennikach na niestosowność kąpania się w miejscu, które służy do komunikacji dwóch brzegów. Jeżeli tak się rzecz ma, to całkiem podzielną skrupuły rady powiatowej wielickiej gdyż gonitwy nagich osób po brzegu i po wodzie, któredy przewożyły się i kobiety, były ze wszelkich miar oburzające i nieprzyzwoite; ale nie widzimy powodu dla czegoby rada nie miała wyznaczyć na ten cel innego stosowniejszego miejsca np. naprzeciw Starej Wisły, gdzie wysoki brzeg zasłaniałby kąpiących się przed oczami osób spacerujących. Ze względów zaś bezpieczeństwa należałoby kółkami ograniczyć miejsce, w którym nieumiejący pływać bez narażenia kąpaćby się mogli.

Bandera rossyjska w Krakowie. — Temi dniami wróciła do Krakowa komisja austriacko-rossyjska do regulowania koryta Wisły i Sanu.

Rządowy statek z kabinami, na którym jechała, przybił do brzegu powyżej mostu niedaleko rogatki kazimierskiej. Na pokładzie jego powiewały dwie ogromne bandery, austriacka i rossyjska, ozdobione na końcach kwiatami. Ponieważ się publiczność na moście nader licznie gromadziła, wkrótce je zwinęto.

Kradzież. — Pewna dziewczyna z dobrej rodziny z Podgórza, pracująca w fabryce cygar w Krakowie, została za kradzież tytoniu, który w Sukiennicach sprzedawała, aresztowana.

Krótki proces. — W Drogini w powiecie myślenickim starali się usilnie żydzi wydzierżawić browar piwny od właściciela p. Bzowskiego, lecz ponieważ tenże ich żądaniu zadość uczynić nie chciał, mając zamiar jak dotąd tak i nadal piwo na swój rachunek wyrabiać, zdarzył mu się niemiły wypadek, zostający podobno w związku z jego odmową. W nocy z d. 1 na 2 lipca b. r. ktoś wyłamał kłódki u drzwi piwnic pod tymże browarem, poodkręcał kurki wszystkich beczek z piwem i tym sposobem zapas 460 wiader piwa w zupełności się wytoczył na ziemię.

Pożar w Wieliczce. — Wczoraj o godz. 12 w południe wszczął się pożar w stajni urzędu pocztowego. Spaliła się stajnia i przyległy domek mieszkalny ze stodołą. Na miejscu pożaru stanęli pierwsi, przypadkiem przejeżdżając, pp. Thurn właściciel obszaru dworskiego z Kopolanki, Bednarski dyr. szkół z Podgórza i Marynowski przełożony obszaru dworskiego. Straż ochotnicza pożarna w kilka minut zdążyła z sikawkami i innymi przyborami i potrafiła uchronić od ognia budynek pocztowy i budynek rady powiatowej. Nadmienić musimy, że do ratowania było wielu gotowych, ale był brak wody. Ze straży wielickiej przyczynił się wiele do ochronienia budynków sąsiednich p. Olkuszniak. Pan starosta mimo słabego zdrowia do końca był obecnym.

Niestychana ulewa z gradem nadzwyczajnej wielkości, zniszczyła plony polne w okolicach Sadowiej Wiszni, Gródka i Żurawna.

Dr. Jan Jaworski w Sanoku, otrzymał posadę lekarza kolejowego w Ustrzykach dolnych.

Dyrekcja kolei lwowsko-czerniowieckiej, zniżyła dla członków galicyjskiego tow. pedagogicznego, którzy udają się na walne zgromadzenie tegoroczne do Krakowa, cenę biletów jazdy II i III klasy o 50% na przeciąg czasu od 14—23 lipca.

Pani Hofman, artystka teatru krakowskiego, przybyła już na gościnne występy do Lwowa. Po raz pierwszy wystąpi w komedji „Ćwiartka papieru.”

Zbieg. — Prusak Robert Wabner, inżynier górniczy kałuskijskiej kopalni potasu, ułotnił się, zabrawszy z sobą karty pomiarowe.

W dodatku do N. Fr. Presse p. t. „Internationale Austellungs Zeitung” rozpoczął się z d. 2 b. m. szereg Listów ze stanowiska ekonomji politycznej o wystawie przez L. Wołowskiego. Znakomity nasz ziomek przedsięwziął sobie w tych listach wykazać jakie znaczenie pomimo wielu ich stron wadliwych miały dotychczas wystawy powszechne dla postępu i cywilizacji i jakie przy różnych możliwych ulepszeniach, mogłyby mieć w przyszłości.

Jeszcze ofiara szwindlu. — Starozakonny przedsiębiorca w Brodach, Popernik, skoczył, jak donosi *Gaz. Nar.*, dnia 3 b. m. do studni. Gdy go wyciągnięto, już nie żył. Przyczyną samobójstwa mają być straty poniesione w skutek przesilenia giełdowego w Wiedniu i zarazy na bydło, którym handlował.

Ucieczka z klasztoru. — W Opawie uciekła w tych czasach pewna zakonnica z klasztoru niemieckiego. Przyczyną ucieczki miał być podobno obłęd umysłowy; zakonnica owa słysząc o znoszeniu klasztorów w Prusach miała sobie przybrać do głowy, że i ona również mogłaby być wypędzona i na wygnanie skazana — wołała więc uprzedzić tę ewentualność.

Pewnemu komisarzowi policji berlińskiej, który w tym celu umyślnie na Pomorze był posłany, udało się wyszukać mordercę Anny Böckler. Miano najprzód podejrzenie na jakiegoś parobka, pokazało się jednak, że był niewinny i wypuszczono go. Po pięciu tygodniach znaleziono rzeczywistego sprawcę w osobie jakiegoś robotnika, który niegdyś w domu Böcklera pracował.

Gubernator Paryża zakazał przedstawienia dramatu Wiktora Hugo: „Le roi s'amuse” (Król się bawi), który miał być odegranym w teatrze przy Porte St. Martin.

Spostrzeżenia meteorologiczne. — Dnia 4 lipca przeważnie pochmurno, w południe mały deszcz; termometr od 11.8 doszedł do 18.8 R. Barometr w ciągu dnia opada; rano o 6 dnia 5 stan jego był 328.00, termometru 12.6 R. Wiatr zachodni.

HOTEL VICTORIA. Przyjechali: Ludwik Polak obyw., Józef Sochronowicz obyw., Narzyska obyw., Wanda Zgórska obyw., Jaworzewicz żona pułkown., Paulina Więtkowska obyw., Jan Łaźniewski obyw., Marja Dzierża-

nowska obyw., Henryk Dzierżanowski obyw., Stefan Sierżputowski obyw. z Warszawy; Roman Szerstedt obyw., S. Sobański ob., Louise Doreng z Podola ross., Grzegorz Chodko dr. med. z Kamieńca podolskiego; Aleks. Wilkielek obyw. ze Lwowa; Brygida Werner obyw. z Piszczac; N. Prayas obyw. z Granicy; Mich. Toczewski obyw. z Galicji; Miecz. Sobański obyw. z Odessy.

HOTEL DREZDENSKE. *Przyjechali:* Emilia Michałowska wł. d. z Podola; Bernard Kleinman kup., Matylda Natanson obyw. z Warszawy; Michał Podchorski z żoną wł. d. z Ukrainy; Tadeusz Chrzaszcz wł. d. z Wiednia; J. Wiśniewska obyw. z Płockiego; Mikołaj Czerkies z fam. wł. d. z Bessarabji; Miecz. Podczaski wł. d. z Pogorzyc; Wład. Przyrembel urz. z Granicy.

HOTEL SASKI. *Przyjechali:* Henryk Śliwicki ekspedytor dróg żelaznych, Samuel Dichtstein prof. gimn. z Warszawy; Gustaw Węgliński wł. d. z Kongresówki; Libery Irzykiewicz z żoną emeryt uniwersytet. z Kijowa; Honorata Łukasiewicz wł. d. z Chorkówki; Bron. Mińko wł. d. z Wilna; Apolonja Koczyńska wł. d. z Wielgiego; Julian Sankowski obyw. z Rossji; Józefa Rylska wł. d. z Galicji.

HOTEL POLSKI pod BIAŁYM ORŁEM. *Przyjechali:* Antoni Sosnowski wł. d., Konst. Rajski wł. d., Ludwika Kuczkowska wł. d., Jan Szczepanowski wł. d., Jan Głuchowski ob. Wincenty Malcarski obyw. z Kongresówki; Feliks Urbański oficer, Aleksandra Górkiewiczowa wł. d., Jan Stankiewicz obyw., Jan Kochanowski wł. d. z Galicji; Hieronim Pawłowicz radca kolegjal., Teodor Czarnocki obyw., Adamina Strzelecka obyw. z Warszawy; Władysław Zaremba kupiec z Pesztu. Lucjan Pawłowicz prof., Edmund Liwski prof. z Rossji.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Nadestane. W nr. 149 *Czasu* pojawił się artykuł, rozbiegający bezpieczeństwo listów zastawnych, emitowanych przez banki hipoteczne. Nie wchodzimy ani w rozbiór onegoż, ani w ocenienie powodów, które go wywołały, ani w nacechowanie tendencji.

Gdy jednak w skutek zupełnej niewiadomości lub złej woli piszącego wspomniany artykuł *Czasu* w ostatnich ustepach wykluca listy hipoteczne naszego zakładu ze rzędu rzeczywiście bezpiecznym odznaczających się, widzimy się spowodowanymi dla odparcia tej równie niesłusznej jak nieuzasadnionej insynuacji przytoczyć poniżej §§. statutów c. k. uprz. galic. akc. banku hipotecznego na mocy najwyższego postanowienia z dnia 12 stycznia 1867 r. sankcjonowanych i jako prawo szczegółowe (*lex specialis*) moc powszechnie obowiązującą mających, wedle których listy hipoteczne są dokumentami, mocą których zakład zabezpiecza właścicielowi tychże oprocentowanie i spłatę kapitału wedle postanowień §§. 9, 98, 100, 114 i 116 statutów objętych i w tychże listach hipotecznych wyraźnie powołanych.

W szczególności podajemy treść §§. 9 i 116, które opiewają jak następuje:

§. 9. „Suma ogólna istotnie wydanych listów hipotecznych nie może nigdy być wyższą nad ogólną sumę należących się każdocześnie bankowi wierzytelności hipotecznych.”

§. 116. „Rękojmię punktualnego oprocentowania i spłaty kapitału listów hipotecznych stanowią przedewszystkiem kapitały hipotekowane, a prócz tego wszystkie ruchomy i nieruchomy majątek zakładu.”

Z tych postanowień wynika jasno i niewątpliwie, iż każdy posiadacz listu hipotecznego ma nie tylko legalną t. j. z mocy powyższych statutów na wszystkich dla banku hipotecznego tabularnie zabezpieczonych kapitałach służącą mu hipotekę i pierwszeństwo tabularne przed wszystkimi innymi zobowiązaniami tegoż banku, ale nadto i w samym liście hipotecznym przez powołanie §. 116 wyraźnie nadaną hipotekę na tychże kapitałach; oprócz tego zaś jeszcze cały ruchomy i nieruchomy majątek zakładu stanowi rękojmię punktualnego oprocentowania i spłaty kapitału listów hipotecznych.

Lwów 4 lipca 1873.

C. k. uprz. galicyjski
akcyjny bank hipoteczny.

Zebranie akcjonariuszów kolei wschodnio-węgierskiej (Ost-Bahn), o którym donosiliśmy już w przedwczorajszym nr. *Kraju*, odbyło się dzisiaj w oznaczonym czasie i miejscu. Przedewszystkiem wybrano komitet agitacyjny złożony z 6 członków, który się ma udać do izby handlowej krakowskiej z prośbą o upoważnienie delegatów, których też izba na zjazd reprezentantów wszystkich przedlitawskich izb handlowych wysyła, do działania tam w interesie pokrzywdzonych akcjonariuszów kolei wschodnio-węgierskiej. — Następnie upoważniono komitet agitacyjny do porozumienia się z innymi, w tymże samym celu zawiązanymi komitetami krajowymi i zakrajowymi, aby przez solidarne działanie wszystkich komitetów, zapewnić

komitetowi, jakie przedsięwzięcia, tem większą wagę i znaczenie. Pożądaną jest rzeczą, aby wszyscy posiadacze akcji kolei wschodnio-węgierskiej co najrychlej złożyli je w ręce komitetu, gdyż im większego poparcia dozna komitet, t. j. im większą ilość akcji u niego złożonych będzie reprezentował, tem skuteczniejsze będzie jego działanie, tem donioślejszym głosem jego w sprawie poszkodowanych. — W miarę przybywających akcji, komitet będzie się mógł powiększyć przez przybranie członków z grona tych akcjonariuszów, którzy u niego złożyli swe akcje.

Adres, pod którym akcje nadsyłane być mają, jak również miejsce, w którym takowe po nadesłaniu do komitetu złożone będą, zapewne komitet sam w poniedziałek poda do wiadomości publicznej.

Ostatnie wiadomości.

Dowiadujemy się, że na wezwanie Szomera Izraela pewne kółko starozakonnych zawiązało rodzaj komitetu wyborczego w Krakowie. Komitet ten udał się do tutejszego zboru izraelickiego z żądaniem, aby tenże zajął się agitacją wiernokonstytucyjną wyborczą w Krakowie. Zbór jednak krakowski na posiedzeniu odbytym pod prezydencją dr. Samelzona przeszedł nad żądaniem tego „komitetu” do porządku dziennego. Że kierunek obrany przez Szomera Izraela we Lwowie bynajmniej na prowincji nie znajduje zwolenników między żydami, tego dowodzi również pismo przez kilku żydów żółkiewskich wystosowane do prezesa tutejszego zboru izraelickiego dra Szymona Samelzona, które dla ważności sprawy, tudzież, aby kłamać doniesieniom dzienników centralistycznych, tutaj w całości zamieszczamy:

„**Żółkiew 25 czerwca.** Wielmożny panie! Ważność sprawy wyborów bezpośrednich nadaje nam tyle śmiałości, iż pomimo nieznanomości osobistej, udajemy się o światłą opinię do pana dobrodzieja, chcąc zasięgnąć rady u obywatela tak zaszczytnie znanego w całym kraju.

Wiadomo zapewne panu dobrodziejowi, że stowarzyszenie „Szomer Israel” ukonstytuowało we Lwowie centralny komitet wyborczy izraelitów galicyjskich (*Central Wahl-Komite der Juden Galiziens*). Z pewnego źródła wiemy, iż w łonie samego komitetu dłuższej potrzeba było rozprawy, zanim dano nazwę tej organizacji. Słusznie bowiem twierdziło wielu poważ-

nych członków, że nie można ukonstytuować komitetu specjalnie izraelitów; zasada równości obywatelskiej, dobrze i prawdziwie zrozumiana, odejmuje prawo do stawiania się na jakimkolwiek wyłączeniowym stanowisku, a w szczególności nie wolno wysuwać charakteru wyznaniowego tam, gdzie nie chodzi o sprawy wyznaniowe ale czysto polityczne.

Większość tego stowarzyszenia zdecydowała się atoli do nadania nazwy „Central-Komite der Juden Galiziens”, bez umotywowania, czy w ogóle ukonstytuowanie osobnego komitetu izraelitów jest wynikiem jakiejś konieczności, lub ma usprawiedliwienie w faktycznych stosunkach krajowych.

Co do naszego mniemania, nie możemy ominąć się z prawdą, że komitet izraelitów we Lwowie stracił przez to cechę krajowości, a jest tylko komitetem jednej części izraelitów, przeciw której nie mamy nic do zarzucenia, jak przeciw innej której wyznaniowej, jeżeli ta część nie będzie się starała wywierać presji na nas wszystkich. Jest to zresztą sprawa, której będziemy zmuszeni poświęcić inną razą więcej uwagi.

Dziś nas zajmuje jedynie zawezwanie marszałka rady powiatowej do współudziału w czynnościach komitetu wyborczego okręgu żółkiewskiego. Czując tedy ważność zbliżających się wyborów i całe niebezpieczeństwo, na jakie kraj się naraża, jeżeli nie dość energicznie zajmie się niemi, ośmielamy się zażądać od pana dobrodzieja, znanego z zacności patriotycznej i członka szanownego komitetu wyborczego krakowskiego, wskazówki, jak w tym względzie mamy postępować, oświadczając jak najuroczyściej, iż ściśle będziemy się trzymać objaśnienia pana dobrodzieja w tej ważnej sprawie.”

Już samo udanie się w sprawach wyborczych po radę do dra Samelzona, który zawsze w sejmie należał do stronnictwa federalistycznego, jest najlepszym dowodem, że odezwy „Szomer Izraela” nie znalazły w Galicji gruntu.

Sprawa kolei lwowsko-czerniowieckiej weszła już w nowe stadium, gdyż, jak donoszą, ministerstwo handlu, rozpatrzywszy się w aktach, przedstawionych mu przez komisję, wysłaną do zbadania stanu tej kolei, odstąpiło takowe sądowi karnemu do dalszego postępowania.

Dzienniki wiedeńskie występują przeciw tendencyjnym fałszom, szerzonym o wystawie wiedeńskiej, a mającym na celu nie tylko podkopanie finansowej jej podstawy, bo to zresztą byłoby już zbyt łatwym usiłowaniem, ale co więcej skompromitowanie Austrii przez wykazanie rzekomego jej niedołęstwa.

Kurs papierów i pieniędzy.

KRAKOW, 5 lipca.		pięć żądają	pięć żądają
		Zł. c.	Zł. c.
5% Obligacje indemn. galicyjskie ..	74 — 76 —	Węgierskie poz. prem. na 100 zł.	81 — 81 50
„ kupon ubiegły ... — 84		Kredytowe 1860 r. „ 40 zł. m. k.	169 — 170 —
4% Listy zastawne galicyjskie	— — 72 50	Krakowskie „ 20 zł.	22 — 23 —
„ kupon ubiegły ... — 4		Ofen (Budy) „ 40 „	27 — 29 —
5% Listy zastawne galicyjskie	76 75 78 75	Rudolfa „ 10 „	13 50 14 50
„ kupon ubiegły ... — 5		Salzburga „ 20 „	21 — 22 —
4% Listy zastawne polskie serja I.	94 — 96 —		
„ kupon ubiegły 13			
4% Listy zastawne polskie serja II.	93 — 95 —		
„ kupon ubiegły 13			
5% Listy zastawne polskie nowe ..	93 50 95 50		
„ kupon ubiegły 16			
4% Listy likwidacyjne polskie	78 50 80 —		
„ kupon ubiegły 37			
6% Listy zastawne banku hip. gal.	83 75 86 75		
„ kupon ubiegły 206			
6% Listy zastawne banku włościań.	— — 95 —		
„ kupon ubiegły — 6			
4% Listy zakładu kredyt. ziemskiego: ..	— — — —		
5 1/2% Listy zast. 36-letnie srebrne ..	— — — —		
6% Listy zast. 36-letnie banknot.	— — — —		
6% „ „ 18-letnie ..	— — — —		
Akcje kolei warszawsko-wiedeńskiej ..	226 — 236 —		
„ „ galic. Karola-Ludwika ..	136 — 141 —		
„ „ lwowsko-czern. jaskiej ..	136 — 141 —		
„ „ banku dla han. i przem. 80 zł.	— — — —		
Losy krakowskie na 20 zł.	— — 24 50		
„ 5% (Donau-regulierung)	— — — —		
„ premjowe węgierskie ..	— — — —		
„ 3% tureckie 400 franków ..	— — 25 —		
„ miasta Stanisławowa ..	— — — —		
Srebro nowe austriackie ..	108 — 110 —		
„ w kuponach ..	107 — 108 50		
„ (obraczkowy rubel) ..	168 — 174 —		
Ruble papierowe rossyjskie ..	147 25 148 75		
Talary pruskie ..	165 — 167 50		
Dukat obraczkowy ..	5 18 5 30		
20-frankówka ..	8 81 8 96		
Rumuńskie obligacje 100 tal.	39 50 41 50		

WIEDEN, 4 lipca.		pięć żądają	pięć żądają
		Zł. c.	Zł. c.
Renta austriacka 5% ..	67 75 68 —		
„ „ w srebro 5% ..	72 75 73 —		
Losy:			
Z roku 1839 całe za 100 zł.	263 — 266 —		
„ 1839 5/8 „ 100 „ ..	250 — 253 —		
5% rządu z r. 1854 za 250 „ ..	94 50 95 50		
0% „ „ 1860 całe „ 500 zł.	102 — 102 25		
0% „ „ 1860 1/2 „ 100 „ ..	113 — 113 50		
Rządowe „ 1864 za 100 zł.	132 50 133 —		

KRAKOW, 5 lipca.		pięć żądają	pięć żądają
		Zł. c.	Zł. c.
Węgierskie poz. prem. na 100 zł.	81 — 81 50		
Kredytowe 1860 r. „ 40 zł. m. k.	169 — 170 —		
Krakowskie „ 20 zł.	22 — 23 —		
Ofen (Budy) „ 40 „	27 — 29 —		
Rudolfa „ 10 „	13 50 14 50		
Salzburga „ 20 „	21 — 22 —		
Obligacje:			
Indemnizacyjne galicyjskie ..	75 25 76 —		
Pożycz. kolei węg. sr. 5% szt. 120 zł.	99 — 99 50		
Akcje bankowe:			
Anglo-austriackie za 120 zł.	190 — 190 50		
Boden-Credit austriack. „ 80 „	258 — 259 —		
„ węgier. „ 80 „	59 — 60 —		
Franco austriackie „ 80 „	80 — 81 —		
„ węgierskie „ 80 „	31 — 32 —		
Galic. banku hipotec. „ 160 „	— — — —		
„ dla handlu i prz. „ 80 „	— — — —		
„ Landebk. Lwów ..	100 — — —		
Handelsbank wiedeński ..	125 — 127 —		
Interventionsbank „ 80 „	— — — —		
Länderbank Verein. „ 140 „	140 — 142 —		
Nationalbank „ 978 — 981 —			
Unionbank za 200 zł.	134 — 135 —		
Vereinsbank austriackie ..	200 — 156 —		
Verkehrsbank „ 80 „	148 — 150 —		
Wechslerbank wiedeński ..	80 „ 155 — 160 —		
Wechslerstuben Gesell. „ 80 „	— — — —		
Wiener Bank Verein. „ 80 „	178 — 180 —		
Akcje kolei:			
Arcyksiecia Albrechta 200 zł.	— — — —		
Alföld Fiume 200 zł. sr.	160 — 160 50		
Dniestrzańska 200 „	— — — —		
Elisabeth 200 zł. m. k.	224 — 226 —		
„ Linz Budw. 200 zł. sr.	192 — 193 —		
Eperies-Tarnow 200 „	— — — —		
Ferdinand Nordbahn 1000 zł. m. k.	2160 — 2170 —		
Gal. Karl Ludwig ... 210 zł. sr.	225 — 226 —		
Kaschau Oderberg ... 200 zł. m. k.	155 50 156 50		
Lemb. Czern. Jassy. 200 „	138 — 139 —		
Rudolfbahn 200 „ sr.	162 50 163 50		
Siebenbürger I. 200 „	149 25 149 —		
Staatsbahn (500 fr.) 200 „	336 — 337 —		
„ II emisji. 800 „	— — — —		
Südbahn (Lombard.) 200 zł. m. k.	190 — 190 50		
Theissbahn 200 „	213 — 214 —		
Tramway wied. 200 „	258 — 260 —		
Weg. gal. I. Zupk. 200 „ sr.	— — — —		
„ Nordostbahn 200 „	117 — 118 —		
„ Ostbahn (500 fr.) 200 „	74 — 75 —		

KRAKOW, 5 lipca.		pięć żądają	pięć żądają
		Zł. c.	Zł. c.
Akcje przemysłowe:			
Baugesells. allg. oest. 200 ..	123 50 124 —		
„ Wied. 100 zł. w. a.	136 50 137 50		
Bauverein „ 100 „ „ „	43 — 43 50		
Kałuża 200 „ „ „	— — — —		
Masz. wied. 200 „ „ „	— — — —		
„ lwów. 100 „ „ „	— — — —		
Parcelacyjne galic. 100 „ „ „	— — — —		
Wied. parcelacyjne. 100 „ „ „	— — — —		
Listy zastawne:			
Allg. oest. Bd. Kr. los. 5% zł. sr.	99 75 100 25		
„ „ 33 lat los. 5% w. a.	87 — 87 50		
„ „ gm. 40 „ „ „	85 — 86 —		
Galic. Banku Hyp. 6% w. a.	84 75 85 25		
„ Banku Włoc. 8% „ „	92 50 93 50		
Nationalbank 5% m. k.	— — — —		
„ „ 5% w. a.	90 50 90 70		
Weg. tow. kred. 5 1/2% „	82 — 82 50		
Oblig. pierwszeństwa:			
Arcyks. Albrechta 100 w. a.	— — 83 —		
Alföld Fiume 5% zł. sr.	87 — 87 50		
Dniestrzańska 5% „ „	55 — 55 50		
Ferd. Nordbahn 5% m. k.	90 — — —		
„ „ 5% zł. sr.	107 — — —		
„ „ 5% zł. sr.	85 50 106 —		
Gal. Kar. Lud. 5% „ „	101 50 102 —		
„ II. em. 5% „ „	97 75 98 25		
„ 1871 III. 5% „ „	96 50 97 —		
Kasz. Oderb. 5% „ „	90 75 91 25		
Lwów.-Czern.-Jassy:			
„ I 1865 5% sr. w. a.	72 50 73 —		
„ II 1867 5% „ „	83 — — —		
„ III 1868 5% „ „	74 — 75 —		
„ IV 1872 5% „ „	— — — —		
Mähr. Sch. Central. 5% „ „	82 — 83 —		
Siebenbürgen I. 5% sr. w. a.	88 — 88 25		
Südbahn (Lombardy) 3% „ „	109 75 110 25		
Theissbahn 5% „ „	— — — —		
Weg.-galic. Zupkow. 5% „ „	80 50 81 50		
„ Nordostb. 300 5% „ „	76 40 76 70		
„ Ostbahn 300 5% „ „	70 75 71 —		

WARSZAWA, 3 lipca.		Rrs. k.	Rsr. k.
Listy zastawne serji 1. 4% ..	95 — 95 30		
„ „ 2. 4% ..	94 — 94 30		
„ kupon ubiegły ..	11 1/2 — — —		
„ nowe 5% ..	94 10 94 40		
„ kupon ubiegły ..	13 3/4 — — —		
„ likwidacyjne 4% ..	— — — —		
„ kupon ubiegły ..	34 4/9 — — —		

Telegramy „Kraju”

Petersburg 5 lipca. [Zbiegły chan chiński wrócił i sam oddał się w ręce Rossjan. Pilnuje go straż honorowa.

Kursa. — Wiedeń 5 lipca godz. —. — 4% zjednocz. dług państwa banku 68. —. — Zjedn. oblig. państwa w srebrze 73.40. — Losy z 1860 r. 102. —. — Akcje banku 987. —. — Akcje kredytowe 235. —. — Londyn 111.25. —. — Srebro 109. —. — Dukat —. —. — Lombardy 191.50. —. — Losy z 1864 r. 132.75. —. — Akcje franko-aust. 85. —. — Napoleony 8.87. —. — Akcje kolei Karola Ludwika 228.50. —. — Akcje kolei lwów. czern. 118. —. — Akcje kolei półn. wschodniej 118. —. — Akcje banku związkow. 55.50. —. — Oblig. indemn. gal. 75.25. —. — Akcje banku wied. dla obrotu 140. —. — Akcje anglo-banku 191.50. —. — Akcje kolei rzad. 343.50. —. — Kolei siedmiogrodz. —. —. — Kolei Rudolfa 163. —. — Tramway 263. —. — Banku budowy 127. —. — Akcje kolei wschodniej 75. —. — Akcje banku anglo-węg. 60. —. — Akcje kolei zjedn. 136. —. — Losy tureckie 65.50. —. — Losy premj. węg. 81. —. — Akcje kolei bogumińskiej —. —. — Akcje kolei ces. Elżbiety 226. —. — Akcje kolei półn. zachodn. 208. —. — Akcje franco-hungaria 32. —. — Ogólny bank austr. 143. —. —

Wydawca i redaktor odpowiedzialny:
Stanisław Gralichowski.

Do dzisiejszego numeru dołącza się dodatek powieściowy.

Za duszę
nieodżałowanej pamięci

Maryi Wróblewskiej

odprawi się

Żałobne Nabożeństwo

w kościele Archipresbiterjalnym Najśw. Maryi Panny w dniu 8 Lipca b. r. t. j. we wtorek o godzinie 10ej z rana, na które pozostała rodzina zmarłej najuprzejmiej zaprasza przyjaciół, znajomych i pobożną publiczność. (4416 1)

Znany powszechnie w Tarnowie ulicznik i nikczemnik umieścił w „Kraju“ z dnia 27 czerwca b. r. i w „Czasie“ anonimowy inserat następującej treści:

„Ostrzeżenie! — Dwóch panów w Tarnowie uprasza się, aby od myśli wykonania zamierzonego gwałtu, który przed 1 Lipca zapowiedzieli, odstąpić rączyli, gdyż czuwanie nad ofiarą trwa. — Ten drugi zapomnieli widać, że w B.... zostawia żonę i dzieci.“

Oświadczam niniejszem autorowi powyższego ostrzeżenia, który nie miał nawet odwagi podpisać go umiejac tylko anonimowy i paszkwile koncyptować — że nie chodząc temi drogami co on — które go wkrótce do kryminalu zaprowadzą — o żonę moją i dzieci obawiać się nie mam potrzeby: jeżeli zaś myśli mnie straszyc, to radzę mu, aby wprzód własną skórę w którym towarzystwie assekuracyjnem zabezpieczył. (4451 1-3)

Tarnów dnia 3 Lipca 1873 r.

Alexander Kleczeński.

Assystent farmacyi

znajdzie zaraz pomieszczenie w aptece
w Krzeszowicach. (4449 2-3)

LOSY MIASTA KRAKOWA.

Główne wygrane zhr. w. a. 40.000, 35.000, 20.000, 15.000 itd.

Najniższa Wygrana zhr. 30.

sprzedają:

we Lwowie: C. k. uprzyw. Galicyjski Akcyjny Bank Hipoteczny i filie jego w Krakowie, Czerniowcach, Tarnopolu i Samborze.

Galicyjski Bank Krajowy i filia jego w Brodach.

4438 (2-52)

w Wiedniu: Bank und Wechselgeschäft der Nieder Oesterreichischen Escompte Gesellschaft.

Z dniem dzisiejszym otwieram RESTAURACYĘ

w lokalu dotychczas przeze mnie zajmowanym pod „Nową Bramą“ naprzeciw jatek rzeźniczych.

(4455 1-12)

W Rottersmann.

Ogłoszenie.

Administracya mlyna parowego Szczepan wskiego w Zawodzie ogłasza niniejszem, że swoich wyrobów mącznych nie będzie mieć więcej u pana Piotra Schüsslera w Krakowie w Sukiennicach pod Nr. 22 — w skutek czego niema tenże napisu aszego używać. (4447 3-3).

O składzie zaś innym pod naszym napisem w krótkie Szanowna Publiczność w tém samém czasopiśmie zawiadomimy.

Ważne dla rodziców i opiekunów.

Widząc zwiększającą się liczbę przybywających młodych uczennic do Krakowa dla kształcenia się w Gimnazjum i Seminarium żeńskiem w celu zostania kiedyś samym nauczycielkami, powzięłam myśl pomieszczenia ich u siebie za bardzo pomierną cenę. Obowiązuje się mieć jak najtroskliwsze staranie o ich wygodę — **opiekę sumienną**, a nad to zapewniam im konwersacyę **francuską, niemiecką i fortepian** do ich użytku. — A że zmieniam mieszkanie — wynajmując tuż obok Gimnazjum — i mogąc takowe zastosować według potrzeby, zatem proszę strony interesowane o zgłoszenie się jak najrychlejsze do ostatniego Lipca b. r.

Umieszczam także bony i guwernantki.

Kraków 4 Lipca 1873 roku.

(4453 1-3)

Bieniaszewska

W pobliżu hotelu Krakowskiego Nr. 86 Lit. A.

Fabryczny główny skład

Billiger als überall.

Das moderne differ. Sifon.

Chronów od słońca i deszczu.

Pomimo podwyższonej zapłaty robotników i ceny materij mogą przecież przez wielkie wcześnie zakupno podawać tak niskie ceny jak przeszłego roku.

Wiosenne chrony.

- 1 sztuka z materijcentów 50
- 1 „ z najlepszej jedwabnej materij różnych kolorówzhr. 1.20, 1.50
- 1 „ takie same z jedw. pod. zhr. 1.80, 2.30
- 1 „ najpiękniejsze, z garniowaniem lub bez niego zhr. 2.70, 3.20, 3.80

Wielkie chrony od słońca.

- 1 szt. z materijcent. 80, 90
- 1 „ największezhr. 1.10, 1.20
- 1 „ z angielsk. bawełnianego atlasu, bardzo modnezhr. 1
- 1 „ takie same podszytezhr. 1.40
- 1 „ alpakowe, niezniszczona angielska materjazhr. 1.50
- 1 „ największe podszytezhr. 1.80

- 1 „ z najlep. lądun. jedwab. materij we wszelkich modnych barwach podług wielkościzhr. 2, 2.50, 2.80
- 1 „ takie same podszytezhr. 2.90, 3.40 3.80, 4.20.
- 1 „ w najlep. gatunkach z garnir. lub bez niegozhr. 4.50, 5, 5.50

Damskie chrony dla chodzących w górzy- stych stronach

- 1 największy gatunek, z modn. wysok. laskami.
- 1 szt. z materij alpakowejzhr. 1.80, 2
- 1 „ z materij alpakowej bogato garniowanezhr. 2.40, 2.80
- 1 „ z atlasu wełn. bardzo pięknie, bogato garniowanezhr. 2, 2.50

Największa elegancja!!

Rotundowe chrony z najlepszej materij jedwabnej lub atlasu na rok 1873.

- 1 szt. ozdobne na wiosnęzhr. 3.50, 4
- 1 „ wielkiezhr. 5.50, 6
- 1 „ z modną laską dla chodzących w górzy stych okolicachzhr. 6, 6.50

Damskie cieniste chrony (en tout cas)

- 1 szt. wielkie, z angielsk. wełn. atlasu majacego połysk jedwab. atlasu zhr. 1.50
- 1 „ Takie same podszytezhr. 1.90
- 1 „ z niezniszczonej angielsk. materij alpakowejzhr. 1.80
- 1 „ takie same podszytezhr. 2.40
- 1 „ z dobrej, ciężkiej jedwabnej materijzhr. 4.50, 5, 5.50

Męskie cieniste chrony.

- 1 szt. z dobrego wełn. atlasuzhr. 1.80
- 1 „ „ podszyte „ 2.20
- 1 „ angielskiej alpakizhr. 2.40
- 1 „ „ podszytezhr. 3.—

Chrony — Gisela — zwane.

Najnowsze na r. 1873.
Chrony z najlepszej jedwabnej materij, bogato, gustownie, modnie i z największą elegancją ozdobione.

- 1 szt. chron wiosennyzhr. 3.50, 4.—, 4.50
- 1 „ wiel. chron od słoń. „ 6.50, 7.50, 8.50

Chrony z najlepszego surowego jedwabiu.

- 1 szt. wielkie bez garniowania. zhr. 4.—, 4.50
- 1 „ z bogatymzhr. 5.50, 6.50

Chrony od deszczu.

- 1 szt. zwyczajne, wielkiezhr. 1.30 do 1.90
- 1 „ z niezniszcz. angielsk. włósen. mat. podobnej do jedwabnej materij zhr. 2.50, 3, 3.50, 3.80.
- 1 „ z najlepszej angielskiej materij (krzyż. rob.) zhr. 3.30, 3.80, 4.20, 4.80
- 1 „ z najlepszego lądunskiego jedwabiu.zhr. 5, 5.50, 6, 6.50
- 1 „ z najlep. gatunku zhr. 7.50, 8.50, 9.50
- 1 „ z najlep. gat. z jedwab. mat. zhr. 7, 8
- 1 „ o 12 drutach, najlepszezhr. 9.50
- 1 „ nie plus ultra jedwabna materja (angielska podwójna materja) 2-kolorowezhr. 9.50, 10.50, 12

Hurtowni kupcy otrzymują rabat.

Fabryczny skład ma

(4272 10-28)

A. Friedmann, Wiedeń, Praterstrasse Nr. 26.

Hurtownie

Bracia Maschl,

Wiedeń,

hoher Markt 11

Wehód pod bramą domu.

Potrzeby do

szycia i guziki

Pióra stalowe, ołówki

i t. d.

Szpilki na wagę

i w listach.

Hurtownie.

DJABEŁ

pismo satyryczne, ilustrowane,

wychodzi w Krakowie.

Prenumerata kwartalna 1 zhr. 25 ent.

Piąty rok istnienia. (4427 ?)

Lekarz zębów i dentysta

magister **Adolf Lehrer** z Wiednia

mieszka stale w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod Nr. 94 na I. piętrze naprzeciw handlu pana Karczmarskiego

ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że wyrabia bardzo piękne sztuczne

zęby i całe szczęki

tak z wulkanitu, jako też ze złota, które bez bólu osadza. Podróźni mogą otrzymać całą szczękę w przeciągu 36 godzin. Każdy ból zębów zostanie bez wyrwania zęba usmierzonym: tudzież plombuje za poręczeniem, tak złotem, jako też i inną masą wypełniającą. (4386 3-10).

Godziny przyjęcia od 9 z rana do 5 po południu

Według urzędowych wykazów zrobiono znowu w znanym domu **S. Steindeckera & Co.**

w Hamburgu

w krótkim przeciągu czasu od 20go Maja do 7 Czerwca b. r. między innymi wygranymi (4410 3-4).

główne wygrane na 152,000 m. crt. & 40,000 talarów.

Kolekturze tego domu sprzyja widocznie osobiście szczęście a szybkie i ściśle wykonanie poleceń, jakie to jest rzeczywście, zasługuje na szczególne uwzględnienie u wszystkich osób, które chcą brać udział w rzetelném losowaniu pieniężnym.

Dla rodziców

życzących sobie, aby ich córki i przez wakacje uczyły się języka francuskiego, ogłasza niżej podpisaną lekcye zbiorowe tegoż od dnia 10 b. m.

Bliższa wiadomość przy ulicy Sławkowskiej Nr. 269 dom dr. Kremera, na dole, w godzinach od 6 do 8 po południu codziennie.

(4445 2-3)

L. Celińska.

Otto Karol Poeffel
fabrykant kas w Wiedniu

ma zaszczyt oświadczyć, że w skutek licznych zamówień powiększył znacznie swoją fabrykę i dla tego może po najtańszej cenie pozbywać według powszechnego uznania doskonały wyrób, trzymając się ściśle zasady: mały zysk, wielki przedki obdyt. Skład, dawniej przez 8 lat: Stadt Tuchlauben Nr. 5, połączony jest teraz z fabryką

w własnym zakładzie

Wiedeń, Währing, Antonigasse Nr. 44

Za 12 kr. dostać się można z miasta Freitung, omnibusem, Währing, Kreuzgasse, co 15 minut zaraz pod moją fabrykę. (3396 5-12)